

DKK-M20145

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

May / June – 2015

Indian Culture : Paper - 20

(Studies of Indian Dances & Drama)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક લખો. 14
- (1) ભરતનાટ્યમની રજૂઆત વિશે લખો.
- (2) મણિપુરી નૃત્યશૈલીનો પરિચય આપો.
- (3) ભારતીય નાટ્યનાં પ્રકારો જણાવો.
- 2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક લખો. 10
- (1) સંસ્કૃત નાટક ની ઉત્પત્તિ
- (2) કથક નૃત્યના ઘરાના.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક લખો. 10
- (1) ગુજરાતના લોકનૃત્યો
- (2) કથકલી નૃત્યની પધ્ધતિ.
- 3 (અ) ટૂંકા ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ બે) 10
- (1) ભારતીય નાટ્યનાં ચાર પ્રકાર
- (2) પંજાબનાં લોકનૃત્યો
- (3) આસામના લોકનૃત્યો
- (4) મહાકવિ કાલીદાસ.

(બ) ટૂંકા ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ બે)

10

- (1) મહાકવિ ભાસ
- (2) કથકલી નૃત્યનો ઇતિહાસ
- (3) સંસ્કૃત નાટકનો વિકાસ
- (4) કાશ્મીરની નૃત્યશૈલી.

4 નીચેનાં તમામ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર એક-બે વાક્યમાં લખો.

06

- (1) કથકલી નૃત્યશૈલીમાં કેટલા ઘરના છે?
- (2) મણિપુરી નૃત્યશૈલીમાં ક્યાં પાંચ પ્રકારના રાસ રજૂ કરવામાં આવે છે?
- (3) મણિપુરી નૃત્યમાં મુખ્યત્વે શેની રજૂઆત કરવામાં આવે છે?
- (4) પંજાબ પ્રાંતના ક્યા નૃત્યો પ્રસિદ્ધ છે?
- (5) ભરતનાટ્યમની લોકપ્રિયતાના મૂળમાં શું છે?
- (6) કથકલી નૃત્ય પર સૌથી વધુ પ્રભાવ શાનો છે?

5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ દસ પ્રશ્નોનાં વિકલ્પ આપો.

10

- (1) ભરતનાટ્યમનું મૂળ સંગીત ક્યા પ્રકારનું છે?
 - (A) દક્ષિણ ભારતીય
 - (B) કર્નાટકી
 - (C) તેલુગુ
 - (D) ઉત્તર ભારતીય
- (2) કથકલી નૃત્ય ક્યા પ્રાંતનું છે?
 - (A) આંધ્ર
 - (B) મધ્યપ્રાંત
 - (C) તામીલનાડુ
 - (D) કેરળ

- (3) કથકલી નૃત્ય પ્રકારને કયા રાજાઓ એ પ્રોત્સાહન આપેલું હતું?
- (A) ત્રાવણકોર (B) કેરળ
(C) ચૌલ (D) પલ્લવ
- (4) મણિપુરી નૃત્યશૈલીના વિકાસમાં કયા ધર્મનો મોટો ફાળો છે?
- (A) વૈષ્ણવ (B) શૈવ
(C) સૌર (D) શાકત
- (5) પંજાબી ભાંગડા નૃત્ય કયા તહેવાર સાથે જોડાયેલ છે?
- (A) નવરાત્રી (B) વૈશાખી
(C) દીપાવલી (D) એક પણ નહિ
- (6) કાલબેલિયા એ કયા પ્રદેશનું નૃત્ય છે?
- (A) ગુજરાત (B) રાજસ્થાન
(C) કેરળ (D) મહારાષ્ટ્ર
- (7) ભરતનાટ્યમનાં પ્રચારનું મુખ્ય કેન્દ્ર કયું છે?
- (A) તાંજોર (B) કટક
(C) મણિપુર (D) ચિદમ્બરમ
- (8) રાજસ્થાનમાં સ્ત્રીઓ દ્વારા રજૂ થતું કયું નૃત્ય પ્રસિદ્ધ છે?
- (A) સોલાતાલી (B) કાલબેલિયા
(C) તેરાવાલી (D) ઝુમ્મર
- (9) કાશ્મીરનું પારંપરિક નૃત્ય કયું છે?
- (A) પાથેર (B) બંધ પાથેર
(C) રાસ (D) ગીદા

- (10) પ્રારંભમાં કયા પ્રસંગોએ નાટકો ભજવાતા?
- (A) સામાજિક (B) રાજકીય
(C) ધાર્મિક (D) સાંસ્કૃતિક
- (11) સંસ્કૃત નાટકોમાં કોનો સમય સુવર્ણયુગનો હતો?
- (A) ભાસ (B) ભવભૂતિ
(C) અશ્વઘોષ (D) કાલીદાસ
- (12) ભરતનાટ્યમનો અંતિમ ભાગ કયો છે?
- (A) વર્ણમ (B) તાલમ
(C) શબ્દમ (D) શ્લોકમ

ENGLISH VERSION

- 1 Write any one : 14
- (1) Write on performance of Bharatnatyam.
(2) Give introduction of Manipuri dancing style.
(3) Describe the types of Indian Drama.
- 2 (a) Attempt any one of the following : 10
- (1) Origin of Sanskrit Drama
(2) Gharanas of Kathak Dance.
- (b) Attempt any one of the following : 10
- (1) Folk dances of Gujarat
(2) Kathakali dancing style.

- 3 (a) Attempt any two of the following : 10
- (1) Four types of Indian Drama.
 - (2) Folk dances of Punjab.
 - (3) Folk dances of Assam.
 - (4) Great Poet Kalidasa.
- (b) Attempt any two of the following : 10
- (1) Great Poet Bhasa.
 - (2) History of Kathakali Dance.
 - (3) Development of Sanskrit Drama.
 - (4) Dancing style of Kashmir.
- 4 Attempt all following questions and reply in brief : 6
- (1-2 sentences)
- (1) How many Gharanas Kathakali dancing style have ?
 - (2) Which five types of Rasa are performed in Manipuri dancing style ?
 - (3) In Manipuri dancing style what is being presented in majority ?
 - (4) Which dances of Punjab region are prominent ?
 - (5) The fame of Bharatnatyam dancing style has its root in where ?
 - (6) What has major impact on Kathakali dancing style ?

5 Attempt any ten questions from the following : (MCQ) 10

- (1) The original music of Bharat Natyam is of which type ?
(A) Southern Indian (B) Karnataki
(C) Telugu (D) Northern India
- (2) Kathakali dancing style is of which region ?
(A) Andhra (B) Central Province
(C) Tamilnadu (D) Kerala
- (3) Which Rulers promoted Kathakali dancing style ?
(A) Travancore (B) Kerala
(C) Chaul (D) Pallava
- (4) Which religion contributed at large in spread of Manipuri dancing style ?
(A) Vaishnav (B) Shaiva
(C) Saur (D) Shaakt
- (5) The Punjabi dancing style Bhangara is related to which festival ?
(A) Navaratri (B) Baishakhi
(C) Deepavali (D) None of this
- (6) The dance "Kalabeliya" is of which area ?
(A) Gujarat (B) Rajasthan
(C) Kerala (D) Maharashtra
- (7) What is the main centre of spread of Bharat Natyam ?
(A) Tanjore (B) Cuttack
(C) Manipuri (D) Chidambaram

- (8) Which dancing style performed by Women of Rajasthan is famous ?
- (A) Solatali (B) Kalabeliya
(C) Terataali (D) Jhummar
- (9) Which is the traditional dancing style of Kashmir ?
- (A) Pather (B) Bandh Pather
(C) Rasa (D) Gidda
- (10) In beginning on which occasions the dramas were played ?
- (A) Social (B) Political
(C) Religious (D) Cultural
- (11) In Sanskrita drama whose period was considered Golden Period ?
- (A) Bhasa (B) Bhavabhuti
(C) Ashwaghosh (D) Kalidas
- (12) Which is the concluding part of Bharat Natyam ?
- (A) Varnam (B) Talam
(C) Shabdam (D) Shlokam